

Andaktsbok rik på uppslag

Egentligen borde den här recensionen skrivas först om ett år, eller efter att alla veckor och dagar fått sin läsning av betraktelser och tankeuppslag. En andaktsbok som går igenom kyrkoårets alla veckor med små tillägg för alla dagar också inne veckan, den avverkar man inte i ett huj. Nej, den prövas i det egna dagliga andaktslivet med dess utlöpare i kontakter och relationer till olika medmänniskor. Då vi ändå väljer att skriva det här nu, vill vi göra det för att få lyfta fram några synpunkter på en dagbetraktelsebok som Boris Salo gav ut i slutet av fjolåret. Den har rätt och slätt namnet AndaktsBOK (just så skrivet), men är nog en händelse i sitt slag. I vårt hem har den varit i dagligt bruk sen första advent och ren hunnit ge oss mycket. För oss har den faktiskt blivit bara bättre och bättre hittills.

Upplägget följer kyrkoåret med början vid första advent och slutande med domsöndagen. Nja, därefter kommer ännu de rörliga helgerna och till allra sist självständighetsdagen. Med andra ord är det precis som i evangelisk-lutherska kyrkans gudstjänsthandbok i Finland. Boken talar om söndagar efter pingst, som det blivit i Finland, medan de skandinaviska länderna och Island alltjämt har söndagar efter trefaldighet. Med tanke på möjligheten att sprida boken hade det eventuellt varit bättre att följa

den skandinaviska traditionen istället för att som i Finland följa efter romersk-katolska kyrkan med dess söndagar efter pingst, men det här kan man naturligtvis vara av olika åsikt om. En söndag saknas, nämligen sjätte efter trettondagen, den som återkommer bara vart tjugonde år i medeltal. Tänker författaren att boken inte ska vara i bruk längre tid än så?

Varje söndag eller helgdag får en längre betraktelse på två sidor. En av dagens bibeltexter finns angiven, inte citerad. Betraktelsen delas layoutmässigt oftast upp med ett par tre skisserade bilder av tre sädesax emellan. På slutet följer en bön. Enstaka undantag i upplägget finns. Tankarna som framförs är oerhört varierande och rika på uppslag för begrundan.

Speciellt med boken är att varje söndag efterföljs av två sidor med korta sprängstoff för varje enskild vardag. I slutet av de här två sidorna kommer fyra tomma rader med plats för att anteckna läsarens egen eftertanke. Nästan som en arbetsbok. Det gör verket mindre tidlöst, men har i och för sig en stark poäng. Vardagarnas små korta texter kan verkligen bli till sprängstoff, ifall läsaren tar dem på så på allvar att han eller hon går i närkamp med de många nog så personliga frågor som finns framställda.

Genomgående undviker författaren slentrianmässiga uttryck. Han kommer med otroligt många nya vändningar och små ordlekar som ofta får en att stanna upp. - Ja, så där är det ju. - Att jag inte kommit att tänka på det där förut. Ibland kan det bli nästan för mycket av det goda. Någon gång skulle man rent av gärna se en enklare framställning med mindre ordkonst. Men då gäller det att inte försöka svälja för mycket på en gång. Det lönar sig att skynda långsamt med alla de små och stora betraktelser Andaktsbok kommer med. Och livets tillämpning är det som gäller mer än hjärnans.

Man kan säga att Andaktsbok till formen är synnerligen modern, men samtidigt anknyter den till gamla kristna traditioner. Katekesens gamla kärna med betonande av buden, trosbekännelsen, Fader vår och välsignelsen, dopet och nattvarden, återkommer i olika former. Samtidigt används nya uttrycksätt, så moderna att man kan undra om de håller. Så används exempelvis genomgående genitivformen Jesus istället för Jesu.

Sättet för framställningen kunde

kanske karakteriseras som mjukt handledande. Många mjuka ord används. Det gör att man lättare kan ta till sig också de starkt personliga frågor som kommer. Det ligger maning till väckelse i dem. Någon sällsynt gång kan bokens kritik bli starkare än ens eget kritiska förhållningssätt, som när författaren på trettondagen har en uppgörelse med dikten Gläns över sjö och strand av Viktor Rydberg. Den får sig många slängar för en förment stark teosofisk underton, knappast helt obefogat, men ändå.

Det lönar sig att ha daglig hjälp av en god betraktelsebok vid sidan av Bibeln. I bästa fall är det ett uttryck för församlingens gemenskapen, att man inte enbart försöker vara kristen på egen hand. Den egna personliga bibeltolkningen är viktig, men det är också församlingens. Mycket av Kristi kyrka och församling finns samlat i Boris Salos Andaktsbok.

Det är att hoppas att boken skulle få så mycket spridning, att det småningom blir aktuellt med en ny upplaga. Då skulle också ett antal tryckfel, som nu tyvärr finns här och där, med fördel kunna rättas.

Allan och Ruth Franzén

Boris Salo: Andaktsbok. ViBoSa förlag. Vasa 2015. 288 sidor. ISBN 978-952-5607-34-5.

Han har öppnat pärlporten

Roberth Johansson har på sin upptäcktsfärd i sångens värld presenterat bakgrunden till 100 andliga sånger och psalmer. Många av dem är välkända och man sjunger gärna de bekanta orden.

Genom att få veta någonting om författaren och sångens tillkomst får texten ofta ett nytt djup. Ett exempel kunde vara den kända sången som jag har valt till rubrik. Sången skrevs av **Fredrik Bloom**, född i Sverige 1867, sjöman ute på de stora världshaven, "försvunnen". Skrevs som obefintlig i sin hemförsamlings böcker år 1902. Genom Frälsningsarmén räddades "den nedgångne och nödställda svenske sjömannen". Bloom blev frälsningsofficer.

Men Bloom föll i synd och hamnade i fångelse. Där fick Kristus tag i honom på nytt och kontrasten mellan fångelsens